

VELO CLUB DE ZEEMEEUW OOSTENDE (deel 7)

door Michel CAPON

De tweede MAES van V.C. De Zeemeeuw die we belichten is:

ROMAIN MAES

Romain MAES werd geboren op 10 augustus 1913 te Zerkegem en was het dertiende kind van de vijftien die moeder Pauline MAES (° 27/9/1874) op de wereld bracht). Vader Désiré MAES (° 15/6/1864) werd te Bekegem geboren maar zijn voorouders waren afkomstig van Koolskamp. De voorzaten van moeder Pauline MAES situeerden zich in de buurgemeente Aatrijke (53). Eigenaardig was, dat de ouders allebei de familienaam MAES droegen.

Volgens moeder Pauline was Romain het nerveuste kind van gans de groep van vijftien. Hij groeide, zoals zijn andere broers en zusters, te Zerkegem op en werd een vinnig kereltje. Zoals de schoolknapen uit zijn omgeving was hij – buiten de winterperiode – koeienwachter (54).

Onmiddellijk na de schoolperiode werd hij arbeider in de steengroeven. Maar toen hij geld genoeg bijeen had gespaard kocht hij op zijn zeventiende een koersfiets. De tengere en kleine Romain werd coureur in augustus 1930 en sloot aan bij V.C. De Zeemeeuw Oostende. "Romain MAES was een crack der nieuwe methode: in actie vanaf het begin! Een renner die zich nooit pramen liet. Vluchten en koers-houden was troef. Al zijn overwinningen dragen den stempel van ongebreidelde strijdlust en zijn klaar doorzicht om het gepast oogenblik te handelen was een publiek geheim" (55).

De kleine MAES klom met reuzenschreden de sportladder omhoog. Drie jaar later, 1933, doorliep hij in één jaar alle categorieën. Daarbij won hij drie koersen naeen. Als onafhankelijke won hij de Grote Prijs van Menen. Daarop werd hij beroepsrenner en won de Franse Omloop van het Westen over zeven ritten. Onmiddellijk werd Zeemeeuwrenner Romain MAES bij het grote Franse rijwielmerk "Alcyon" ingelijfd. Begin 1934 trok hij flink van leer in de eerste rittenwedstrijd Parijs-Nice, waarvan hij een rit won. In datzelfde jaar werd hij naar de Tour de France afgevaardigd. Romain kwam in deze Tour goed mee. Hij werd tweemaal tweede in een etappe. Ingevolge een zware valpartij in de rit naar Nice moest hij opgeven. De opname in het ziekenhuis voor zijn verwondingen zette een punt achter zijn Tourambities voor 1934. Hij was toen nog maar 21 jaar.

Het jaar nadien, 1935, hij was 22 jaar, zou zijn gloriejaar worden.

Winnaar Ronde van Frankrijk 1935.

Romain MAES was de eerste Zeemeeuwrenner die de Tour zal winnen. Hij was naar de Ronde gekomen met de aspiratie een rit te winnen. De eerste etappe liep van Parijs naar Rijsel. Die weg kende Romain, want hij had de koers met die naam in het voorjaar gewonnen. In de omgeving van Bethune, op 60 km van de aankomst in Rijsel, ontsnapt de Zeemeeuwrenner en gaat solo tot de finish. Hij ontvangt de gele trui met twee en een halve minuut voorsprong. Niemand gelooft ten volle in de kansen van de tweeëntwintig jaar oude Zerkegemnaar. Zijn stunt wordt als een bevestiging aanzien, koning van één dag. In de tweede rit, de dag nadien, gebeurde er bijna een ramp. Ingevolge bandbreuken lag de Belgische ploeg op een gegeven ogenblik meer dan 9 minuten achter. Na een indrukwekkende jacht van 70 km. kwamen de Belgen terug bij en behield Romain MAES zijn "maillot jaune".

Die trui zou hij blijvend omgorden en niet meer afstaan! Alhoewel men iedere dag zijn instorting verwachtte, hield de kleine MAES met brio stand Tussen de gevreesde bergritten van de Alpen en

de Pyreneeën won hij daarbij op overtuigende wijze de rit Nice-Cannes; waar hij iedereen uit het wiel reed. In de Pyreneeën kon hij, samen met Félicien VERVAECKE (winnaar van de bergprijs) en de andere Zeemeeuwrenner Sylveer MAES, de gevaarlijke Italiaanse aanvallen counteren.

Maar Romain kreeg het opnieuw zwaar te verduren in de tijdrit naar La Rochelle. Zijn fietsraam brak. Niet verslaagd, Romain hield de twee gebroken einden van de buis met één hand bij elkaar en met de andere hand stuurde hij zijn fiets. In deze rit tegen het uurwerk werd hij zelfs nog tweede, vóór zijn ploegmaat Sylveer MAES. Alle pech ten spijt was Romain MAES in de Tour van 1935 niet te kloppen.

Intussen maakte in België zijn 60-jarige moeder zich klaar om voor het eerst in haar leven een reis te maken, en dan nog naar het buitenland, naar Parijs. Dit nieuws gaf Romain vleugels. Bij de laatste rit naar Parijs kon niemand hem nog bijhouden. Hij loste al zijn tegenstanders en kwam met ruime voorsprong in het Parc des Princes aan. Na de aankomst viel hij wenend in de armen van zijn moeder Pauline MAES. De foto van de omhelzing ging de wereld rond.

De eindzege van Romain was een unicum. Hij won de eerste rit en droeg de gele trui gedurende gans de Tour; daarbij zegevierde hij ook in de laatste rit. En dit telkens met voorsprong. Daarenboven werd het een grote dag voor Velo Club De Zeemeeuw Oostende: 1ste Romain MAES en 4de Sylveer MAES (56).

Epiloog van de exuberante Tourzege 1935.

Sportjournalist Achiël VAN DEN BROECK omschrijft het als volgt (57):

“Gedurende die ronde had de kleine onrustige man van Zerkegem een heel arsenaal van wilskracht verbruikt. Dag en nacht leefde hij tussen hoop en vrees. “Zal ik die trui houden? Zal ik niet te dikwijls platrijden? Zal CAMUSO me niet kapot krijgen in de bergen?” Gedurende een ganse maand stond hij op 1.000 volt hoogspanning. Hij won, maar in plaats van daarna rustig te gaan rusten, afgezonderd van de wereld, vervulde hij 62 contracten. Hij verdiende een fortuin....en verloor er één mee: zijn gezondheid! En in de Parijse zesdaagse werd de ressort helemaal uitgerokken (5-11/11/1935).....Er is wellicht geen renner in België geweest – we zouden haast durven zeggen in Europa – die zó in het brandpunt der belangstelling gestaan heeft, als Romain MAES.

Na zijn zege in de Ronde van Frankrijk 1935, werd hij werkelijk gehuldigd als een nationale held. Na zijn opgave in 1936 werd hij verguisd en met modder overladen. Zó is de massa. Maar gewoonlijk volgt dan toch de bezinning.....De waarheid is, dat Romain MAES een enorme klas bezat, dat hij, zedelijk gesproken, in de Ronde van Frankrijk 1935 een onmenselijk grote inspanning heeft moeten doen, dat hij zich niet genoeg rust heeft gegund om te herstellen, en dat hij voor de rest van zijn loopbaan, nog slechts over 75% van zijn universele klas heeft kunnen beschikken...

Universele klas? Inderdaad! Die had Romain MAES! Hij kon op sommige dagen daden stellen die niet meer normaal waren. Hij kon gedurende 50 km. met honderd meter voorsprong rijden tegen tien of vijftien van de beste baanrenners van de wereld. Met zijn latere 75% kon hij dat zelfs nog....”.

De jaren nadien.

Door de vele vieringen is hij in 1936 nog een halve Romain MAES (58). Hij gaf op in de Tour, wat velen hem kwalijk namen. In de 37ste Parijs-Roubaix van 1936 sprintten drie renners voor de zege. Romain MAES versloeg in een millimeterspurt de Franse kampioen Georges SPEICHER. Aankomstrechtter CAZALIS plaatste Romain ten onrechte tweede achter SPEICHER.

In het najaar, 23 september 1936, huwde Romain met Rachel MAECKELBERGH.

In het jaar 1939 was Romain inzake conditie en forme er weer boven op. In de Ronde van Vlaanderen was hij de grote uitblinker, maar tegen de aanklampende sprinter Karel KAERS was hij uiteindelijk niet opgewassen.

Opnieuw werd Romain een plaats toebedeeld in de nationale ploeg voor de Ronde van Frankrijk. In de eerste etappe werd hij tweede. De dag nadien wint hij overtuigend de 63,5 km. lange tijdrit, waardoor hij de gele trui mocht omgorden. Zijn ploegmakkers weigerden hem alle hulp. Waardoor de Zeemeeuwrenner zijn leiderstrui verliest en nadien zelf knecht mocht spelen. Een erge val in de achtste rit verplichtte hem tot opgave.

Gedurende Wereldoorlog II werd hij piste-renner. Samen met zijn Zeemeeuwgenoot Sylveer MAES vormden ze één van de populairste ploegkoersers van het land. Na zijn wielerslootbaan begon hij aan het Noordstation van Brussel, in de Vooruitgangstraat, een brasserie "Au Maillot Jaune".

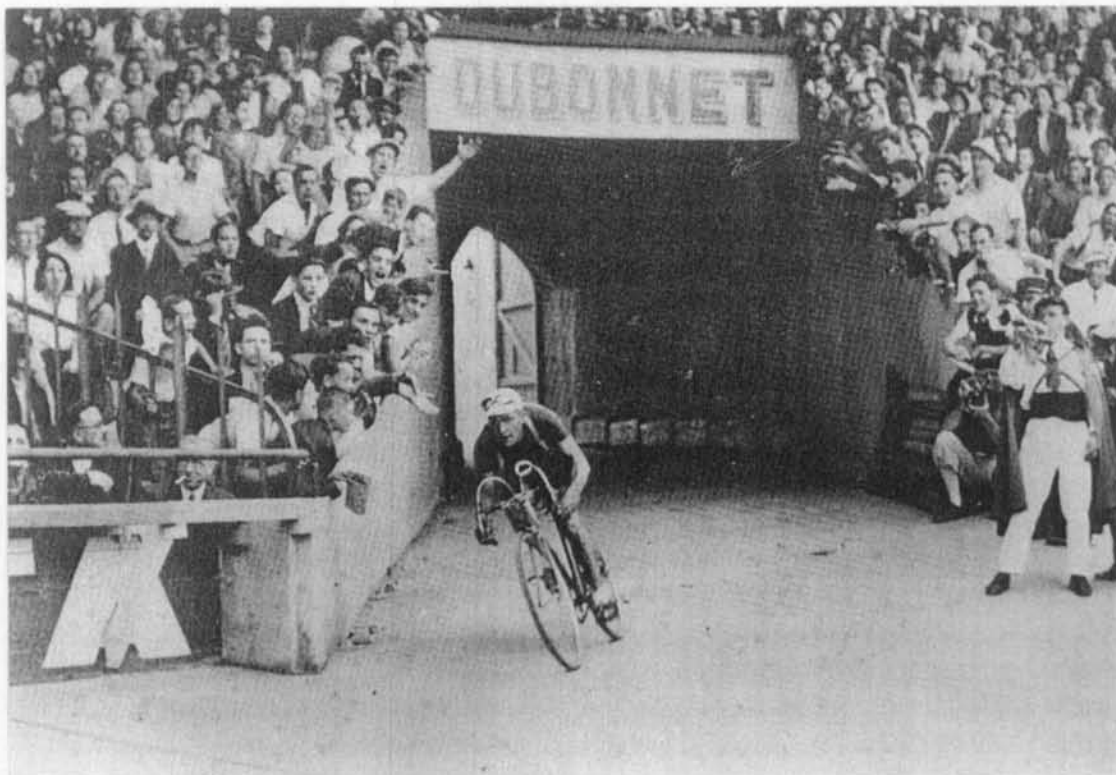
Romain MAES overleed op 22 februari 1983 op 69-jarige leeftijd te Groot-Bijgaarden, alwaar hij woonachtig was in de Nieuwe Gentssesteenweg 11.

Verwijzingen

- (53) Tijdschrift Ghestella 1983, blz. 173 en 242.
- (54) Bij een senioren-autobusbezoek aan zijn brasserie "Au Maillot Jaune" te Brussel heeft mijn moeder, Martha DELOOF, hem daaraan, als anekdote, herinnerd. Het is gebeurd dat ze ook, samen met Romain MAES, in die functie op pad is getrokken. Dit werd door de, nadien, zeer ijdel geworden Romain niet in dank afgenomen.
- (55) De Galerij der Wielerkampioenen, door Georges MATTHYS, 8e deel, blz. 496.
- (56) In die periode baatte zijn zuster, Irma MAES (° 14/9/1907, gehuwd met André VANPRAET), de zeer bekende café "Sportwereld" uit in Zerkegem.
- (57) Geschiedenis van de Ronde van Frankrijk, blz. 94.
- (58) Het gebeurde dat Romain MAES in zijn glorieperiode bij zijn tante Elisabeth MAES (gehuwd met Henri BONQUET), Zakstraat 1 te Raversijde op familiebezoek kwam. Met een grote Amerikaanse cabriolet-auto kwam Romain traag en plechtig, eerst de Schoolstraat en dan de Zakstraat ingereden. Want hij wilde gezien en bewonderd worden. (Mondelinge getuigenis van Oscar TRATSAERT, Raversijde)

Bronnen

- Tijdschrift Ghestella, 1983.
- Archief Amedée Gevaert/
- Tour de France, door Reina van der Wal & Rob Groen.
- 100 jaar Ronde van Frankrijk, door Pascal Sergeant.
- Eigen archief.

Laatste rit Caen-Parijs, Ronde van Frankrijk 1935.

Winnaar en gele truidrager Romain MAES komt alleen toe in het Parc des Princes te Parijs. Bemerkt rechts de klaroenblazer die de renners aankondigt.

Na de aankomst in het Parc des Princes valt Romain MAES wenend in de armen van zijn moeder. Paula MAES was speciaal naar Parijs afgezakt om de victorie van haar zoon te kunnen bijwonen. Het was de eerste maal, en ook de laatste maal, dat moeder MAES een reis ondernam en dan nog naar het buitenland.